

สมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี

THE COMPETENCY OF THE ACCOUNTANTS OF INDUSTRIAL FACTORIES IN NONGTHABURI PROVINCES IN CHIEF ACCOUNTANTS' OPINION

ธนัชฐา ชิวพัฒน์พันธุ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี ตามที่คาดหวังและที่เป็นจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้างานบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่า t-test แบบ paired t-test

ผลการศึกษา พบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวัง ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาอยู่ในระดับดี คือ ด้านความรู้ทางวิชาการและด้านทักษะในการปฏิบัติงาน สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่เป็นจริงทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับดี โดยอันดับแรกคือ สมรรถนะด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ รองลงมาคือสมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงานและสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ การเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวังกับสมรรถนะที่เป็นจริงใน 3 ด้าน คือด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ พบว่า สมรรถนะที่คาดหวังสูงกว่าสมรรถนะที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

คำสำคัญ: สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี โรงงานอุตสาหกรรม

¹ อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Abstract

The objective of this research was to study and to compare the opinions of Chief Accountants in Nonthaburi Province's Industrial Factories, on the ideal versus actual performance competencies of accountants aspects. The sample group was the Purposive Sampling which composed of 68 chief accountants working in 68 Nonthaburi province's industrial factories. The tools used in this research were questionnaires. The reliabilities of the questionnaires was 0.85. The descriptive statistics such as percentage mean standard deviation and paired t-test were calculated in order to explain the research findings.

It found that the ideal performance competencies of accountants it found that professional affection was excellent, academic knowledge and job performance were in good level. For the actual performance competencies of accountants in three aspects were in good level, led by professional affection and followed by job performance and academic knowledge, respectively. The comparison of the ideal versus actual performance competencies of accountants in academic knowledge, job performance and professional affection were discovered that the ideal performance competencies were statistically significantly higher than the actual performance competencies at .01 in all aspects.

Keywords: Competencies of Accountants, Industrial Factories

บทนำ

ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมาโดยตลอดเป็นธุรกิจที่สำคัญในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ โดยสัดส่วนมูลค่าผลผลิตอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมต่อมูลค่าการส่งออกรวมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับกลางและสูง

แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีแนวทางการพัฒนาในปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสร้างความพร้อมของผู้ประกอบการในการแข่งขันภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต โดยมียุทธศาสตร์หลักข้อหนึ่งคือ การยกระดับศักยภาพบุคลากร (Industry specific training development program) มุ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีความรู้ ทักษะและปริมาณที่เพียงพอต่อการเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรม โดยหน่วยงานภาครัฐจะต้องสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะ ฝีมือในการทำงานรวมถึงการสนับสนุนการพัฒนางานวิจัยที่ตรงกับความต้องการสำหรับผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

จากการที่ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ความเจริญก้าวหน้าของการประกอบธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community: AEC) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีไทย (ศิลปพร ศรีจันทเพร, 2557)

ผู้ประกอบการวิชาชีพในสาขาวิชาการบัญชี เป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนให้กิจกรรมของธุรกิจดำเนินไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากธุรกิจใด สามารถสรรหาบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความรู้

ความสามารถพร้อมที่จะประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาให้เข้ากับลักษณะงานได้ดี เป็นผู้ทุ่มเทให้กับงาน เสียสละ อดทน ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรธุรกิจนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นำความเจริญรุ่งเรือง มาสู่องค์กรธุรกิจและมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ในการจัดการศึกษา ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนากำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมุ่งผลิตแรงงานระดับกลางและระดับสูงออกสู่ตลาดแรงงาน หากปริมาณและคุณภาพของบัณฑิตเหมาะสมกับความต้องการด้านกำลังคนของตลาดแรงงานแล้วปัญหาการว่างงานของบัณฑิตจะไม่ใช่ปัญหาสำคัญอีกต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่สอนวิชาการบัญชีให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงประสงค์จะสำรวจความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชีในธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงในปัจจุบันเกี่ยวกับสมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวังและที่เป็นจริง

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมตามที่คาดหวังและตามที่เป็นจริงในทัศนะของหัวหน้างานบัญชีมีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลสมรรถนะของพนักงานบัญชีเพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและวางแผนในการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชีในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการบัญชี ให้เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการภายใต้กรอบของมาตรฐานวิชาชีพบัญชี
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชีทั้งในสถาบันภาครัฐและเอกชน
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชี

ทฤษฎีและแนวคิด

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ดังนี้

1. สมรรถนะในการปฏิบัติงาน

1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมรรถนะ (Competence) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่งานจนได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง (สภาวิชาชีพบัญชี, 2554)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) (2553) กล่าวว่า “สมรรถนะคือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคล สามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร” กล่าวคือ การที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใด สมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้/ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ

Nadailac (2003) (อ้างถึงใน ขจรศักดิ์ ศิริมัย และคณะ, 2554) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า สมรรถนะนั้นเป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น กล่าวคือความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดการบรรลุผลและ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดความรู้ (Knowledge) การเรียนรู้ทักษะ (Know-how) และเจตคติ/ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพต่าง ๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง

Dubois and Rothwell (2004) (อ้างถึงใน ขจรศักดิ์ ศิริมัย และคณะ, 2554) กล่าวว่า สมรรถนะหมายถึง “คุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตาม เป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะ นิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ”

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะในการทำงาน (Competency) หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Personal attribute) ของบุคคลที่จำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ดังนี้

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีความรู้ พนักงานก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง ความรู้นี้มักจะได้จากการศึกษาอบรม สัมมนา รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้มีความรู้ในด้านนั้น ๆ

2) ทักษะ (Skills) หมายถึง ทักษะ ความสามารถเฉพาะที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าไม่มีทักษะแล้ว ก็ยากที่จะทำให้พนักงานทำงานให้มีผลงานออกมาดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ทักษะนี้มักจะได้มาจากการฝึกฝน หรือกระทำซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดความชำนาญในสิ่งนั้น

3) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal attribute) หมายถึง คุณลักษณะ ความคิด ทศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจและความต้องการส่วนตัวของบุคคล คุณลักษณะเป็นสิ่งที่ติดตัวและเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยากนัก คุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับหน้าที่มักจะก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน และทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมาย

สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและทวีความสำคัญ ต่อการบริหารทรัพยากรมากขึ้น องค์กรชั้นนำต่าง ๆ ได้นำเอาระบบสมรรถนะมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างถูกต้องทิศทางและคุ้มค่ากับการลงทุน นอกจากนี้ยัง เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บุคลากรในองค์กรอีกแนวทางหนึ่งด้วย ดังนั้น สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการ บริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร

1.2 สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาสำหรับวิชาชีพบัญชี และหลักสูตรต้องได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพบัญชี จึงจะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีได้ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศได้กำหนดกรอบความรู้ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องมี คือ

1) ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับ สังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งจะให้นักบัญชีสามารถใช้ดุลพินิจ คติวิเคราะห์ ถึงผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจรวมถึงการอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างสันติสุข

2) ความรู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับบัญชีการเงิน การรายงานทางการเงิน การบัญชีบริหาร ภาษีอากร การสอบบัญชี เพื่อเป็นพื้นฐานหลักในการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีในการปฏิบัติ นักบัญชีจะมีความเข้าใจและสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้ทันสมัยตามมาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้

3) ความรู้ด้านองค์กรธุรกิจ เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจขององค์กรในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการในองค์กร โครงสร้างองค์กร สภาพเศรษฐกิจ

4) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การประกอบธุรกิจในยุคปัจจุบัน องค์กรธุรกิจใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผล จัดการข้อมูล นักบัญชีจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประมวลผลและการควบคุมภายในองค์กรได้อย่างดี

1.3 ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

1) ทักษะทางด้านการคิดและการใช้เหตุผล เป็นความสามารถในการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณและสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ถึงเหตุและผลเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหา

2) ทักษะด้านอารมณ์ ความรู้สึก เป็นความสามารถในการพัฒนาอารมณ์หรือ EQ (Emotional Quotient) สามารถควบคุมอารมณ์ รู้สภาวะที่แท้จริงของตนเองทำให้เป็นที่ยอมรับในสังคม

3) ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อส่งและรับข่าวสารข้อมูล สามารถสรุปความ ขยายความ และจัดระบบข้อมูล สามารถเลือกใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4) ทักษะในการแสวงหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาแหล่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ มีความสามารถในการตีความ แปลความ สรุปผล และนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

5) ทักษะด้านการจัดการ หมายถึง ความสามารถในการวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน และสรุปผลงาน รวมทั้งการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา

1.4 จริยธรรมของนักบัญชี ประกอบด้วย จรรยาบรรณในวิชาชีพและค่านิยมทางวิชาชีพบัญชีที่ดี เนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นความลับขององค์กร ดังนั้นจรรยาบรรณของนักบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักบัญชีพึงตระหนักและดำรงตนให้มีจริยธรรมและตระหนักถึงคุณค่าของการประกอบวิชาชีพบัญชี

1.5 ผู้รับผิดชอบในการประเมินสมรรถนะ

ในการประเมินสมรรถนะ องค์กรจะต้องพิจารณาว่าจะให้ใครเป็นผู้ประเมินสมรรถนะนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ความพร้อม และวัฒนธรรมขององค์กร เป็นต้น ผู้ที่สามารถประเมินสมรรถนะได้ มีดังนี้

- 1) ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (Immediate supervisor)
- 2) ผู้ใต้บังคับบัญชา (Subordinates)
- 3) เพื่อนร่วมงาน (Peers)
- 4) ประเมินตนเอง (Self-assessment)
- 5) ประเมินโดยลูกค้า (Customer assessment)
- 6) ประเมินโดยคณะกรรมการ (Committee)

การประเมินระบบสมรรถนะ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้วัดระดับความสามารถที่มีอยู่จริงของบุคลากร เปรียบเทียบกับระดับของสมรรถนะที่องค์กรคาดหวังในแต่ละตำแหน่งงานทั้งนี้การประเมินของแต่ละองค์กรนั้น อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำระบบสมรรถนะมาใช้ และความพร้อมของบุคลากร ตลอดจนทรัพยากรและเวลา

2. การบัญชีอุตสาหกรรม

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (กรมทะเบียนการค้า, 2543) ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการบัญชีได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในการจัดให้มีการทำบัญชีและงบการเงินให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ต้องจัดส่งเอกสารประกอบการลงบัญชีให้ผู้ทำบัญชีเพื่อจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชีและยื่นงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบและให้ความเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว รวมทั้งจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด

การจัดทำบัญชีอุตสาหกรรม ธุรกิจอุตสาหกรรมมีค่าใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบมาแปลงสภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ดังนั้นจึงต้องคำนวณต้นทุนผลิตสินค้าและในการทำการเงินจะต้องทำต้นทุนผลิตสินค้าขึ้นอีกฉบับหนึ่ง

ต้นทุนผลิตสินค้า (Cost of goods manufactured) ต้นทุนผลิตสินค้าของธุรกิจอุตสาหกรรม หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นเพื่อผลิตสินค้าให้สำเร็จรูป พร้อมทั้งจะนำออกจำหน่ายได้ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย 3 ประเภทดังนี้

1. วัตถุดิบใช้ในการผลิต (Materials consumed) หมายถึง วัตถุดิบที่ธุรกิจอุตสาหกรรมนำมาเปลี่ยนแปลงสภาพ หรือ ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ เช่น เม็ดพลาสติก เป็นวัตถุดิบใช้ในการผลิตตะกร้าพลาสติก

2. ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึง ค่าแรงงานของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง ในการเปลี่ยนแปลงสภาพของวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น ค่าแรงคนงานทอผ้า ค่าแรงงานทางตรงนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ผันแปรไปตามส่วนของสินค้าที่ผลิตได้ ส่วนค่าแรงคนงานซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง เช่น ค่าจ้างพนักงานทำความสะอาดโรงงาน เงินเดือนผู้ควบคุมงาน ถือเป็นค่าแรงงานทางอ้อม

3. ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing overhead of expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตที่มีใช้วัตถุดิบและค่าแรงงานทางตรงซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed cost) ไม่ผันแปรไปตามจำนวนการผลิต เช่น ค่าเช่าโรงงาน

2) ค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผันแปรไปตามจำนวนการผลิต เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าไฟฟ้าโรงงาน

สินค้าคงเหลือของธุรกิจอุตสาหกรรม ในวันสิ้นงวดบัญชี ธุรกิจอุตสาหกรรมอาจมีสินค้าที่ยังผลิตไม่เสร็จค้างอยู่ เรียกว่า สินค้าระหว่างผลิต ซึ่งจะต้องนำไปผลิตต่อให้เสร็จในงวดบัญชีถัดไป ดังนั้นต้นทุนผลิตสินค้าทั้ง 3 ประเภท คือ วัตถุดิบใช้ในการผลิต ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ที่คำนวณรวมกันในงวดนี้ จึงมิใช่ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้ในงวดนี้ทั้งหมด เนื่องจากต้นทุนส่วนหนึ่งอยู่ในสินค้าระหว่างผลิต

สินค้าคงเหลือของธุรกิจอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สินค้าสำเร็จรูป
2. สินค้าระหว่างผลิตหรืองานระหว่างทำ
3. วัตถุดิบ

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือบันทึกได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีการบัญชีสินค้าคงเหลือที่บันทึกเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี (Periodic inventory method) วิธีนี้จะตรวจนับสินค้าคงเหลือเมื่อวันสิ้นงวด เช่น บัญชีวัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต สินค้าสำเร็จรูป เพื่อคำนวณต้นทุนขายในวันสิ้นงวดบัญชี

2. วิธีการบัญชีสินค้าคงเหลือที่บันทึกแบบต่อเนื่อง (Perpetual inventory method) วิธีนี้จะจดบันทึกการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของวัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือเพื่อคำนวณหาต้นทุนของสินค้าที่ผลิตนั้น ๆ วิธีนี้จะสามารถคำนวณหาต้นทุนได้ถูกต้องแม่นยำ

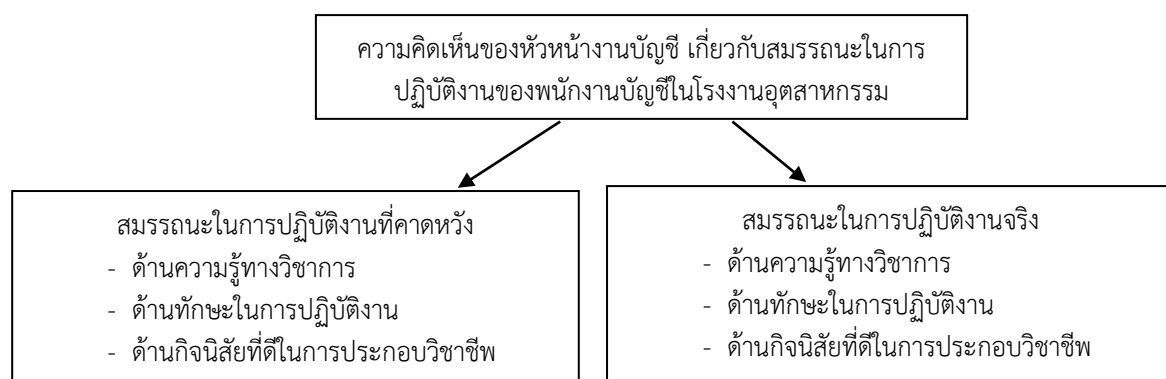
การบัญชีต้นทุน (Cost accounting) จัดเป็นวิธีการทางบัญชีที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนของธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์พื้นฐานในการจัดทำรายงานทางการเงินตลอดจนวิเคราะห์ และจำแนกข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารต้นทุน (Cost management) ตามความต้องการของผู้บริหาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนามาตรฐานอาชีพนักบัญชีที่ตอบสนองต่อภาคธุรกิจอุตสาหกรรม พบว่า องค์กรภาคธุรกิจอุตสาหกรรมต้องการ 5 สมรรถนะ ได้แก่ การวางแผนและควบคุมการเงิน การตรวจสอบภายใน การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ จริยธรรมของนักบัญชีและความรู้ทักษะพื้นฐานด้านบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ปัจจัยสมรรถนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมต้องการประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ ความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่องาน ความสามารถในการบริหาร ความรับผิดชอบสูงและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทักษะคติในการทำงานและมีความรู้ทักษะภาษาอังกฤษดี

พติกา สัตตบงกช (2554) ศึกษาเรื่องสมรรถนะการทำงานของผู้นำสำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยเข้าทำงาน รวม 181 ราย โดยใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประเมินสมรรถนะการทำงานใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถและด้านคุณลักษณะ กลุ่มตัวอย่างประเมินสมรรถนะการทำงานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี โดยด้านคุณลักษณะ (Attributes) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านความสามารถ (Abilities) ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านทักษะ (Skills) มีค่าต่ำที่สุด ส่วนประกอบย่อยของสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ การใช้/สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ การให้เหตุผลหรือข้อโต้แย้ง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ความรอบรู้ด้านวิชาการ วิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ และที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อมีน้ำใจ ความซื่อสัตย์สุจริต การยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ การเคารพกฎระเบียบและความขยันอดทน อุทิศตน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงาน 4 อันดับแรก ได้แก่ ความมีวินัย จรรยาบรรณ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการทำงาน ทักษะด้านภาษาอังกฤษ การสื่อสาร การนำเสนอ ความรู้ทางวิชาชีพที่เพียงพอ

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องสมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาสมรรถนะของพนักงานบัญชี ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ
- 1.2 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
- 1.3 ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้างานบัญชี ในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 142 แห่ง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเจาะจง จากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไป ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 87 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมทั้งหมด 87 คน ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับและสามารถใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 68 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) และเติมข้อความ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่า t-test แบบ paired t-test ซึ่งคิดเป็นรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายระดับความคิดเห็น ตามเกณฑ์ประเมินค่าตามแนวของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า หัวหน้างานบัญชีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 68 คน จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี 63 คน และระดับปริญญาโท 5 คน โดยระดับปริญญาตรีจำแนกเป็นสาขาการบัญชี 62 คน และสาขาการเงินการธนาคาร 1 คน และระดับปริญญาโท จำแนกเป็นสาขาการบัญชี 2 คน สาขาการเงิน 1 คน สาขาบริหารธุรกิจ 1 คน และสาขาเศรษฐศาสตร์ 1 คน

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชีทุกวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่คาดหวังและสมรรถนะที่เป็นจริง ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ ของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

สมรรถนะในการปฏิบัติงาน	สมรรถนะการปฏิบัติงานที่คาดหวัง		สมรรถนะการปฏิบัติงานที่เป็นจริง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.95	0.658	3.48	0.515	-7.168**
2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	3.92	0.721	3.50	0.604	-5.287**
3. ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ	4.29	0.590	3.99	0.476	-4.851**
รวม	4.04	0.619	3.64	0.466	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชีเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่คาดหวังและสมรรถนะที่เป็นจริง ของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี พบว่า

1. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวัง

ผลการศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชี เกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวัง ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับดีมาก รองลงมาอยู่ในระดับดี คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษารายด้าน พบว่า

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ ในเรื่องต่างๆ 4 เรื่อง อยู่ในระดับดีมาก โดยอันดับแรกคือ เรื่องจรรยาบรรณ รองลงมาคือ เรื่องมนุษยสัมพันธ์ เรื่องทัศนคติ และเรื่องบุคลิกภาพ ตามลำดับ

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง ด้านความรู้ทางวิชาการ ในเรื่องต่างๆ 4 เรื่อง อยู่ในระดับดี โดยอันดับแรกคือ ความรู้เรื่องกฎหมายภาษีอากร รองลงมาคือ เรื่องงานสำนักงาน เรื่องหลักการบัญชีทั่วไป และเรื่องการบัญชีอุตสาหกรรม ตามลำดับ

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ในเรื่องต่างๆ 4 เรื่อง อยู่ในระดับดี โดยอันดับแรกคือ ทักษะเรื่องงานสำนักงาน รองลงมาคือ ทักษะเรื่องหลักการบัญชีทั่วไป กฎหมายภาษีอากร และการบัญชีอุตสาหกรรม ตามลำดับ

2. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่เป็นจริง

ผลการศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชีเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่เป็นจริง อยู่ในระดับดีทั้ง 3 ด้าน โดยอันดับแรกคือ สมรรถนะด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ รองลงมาคือ สมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ และผลการศึกษารายด้าน พบว่า

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริง ด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพในเรื่องต่าง ๆ 4 เรื่อง อยู่ในระดับดี โดยอันดับแรกคือ เรื่องจรรยาบรรณ รองลงมาคือ เรื่องมนุษยสัมพันธ์ เรื่องทัศนคติและเรื่องบุคลิกภาพ ตามลำดับ

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริง ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ในเรื่องต่าง ๆ 4 เรื่อง อยู่ในระดับดี โดยอันดับแรกคือ ทักษะเรื่องงานสำนักงาน รองลงมาคือ เรื่องหลักการบัญชีทั่วไป เรื่องกฎหมายภาษีอากร และเรื่องการบัญชีอุตสาหกรรม ตามลำดับ

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริง ด้านความรู้ทางวิชาการ ในเรื่องกฎหมายภาษีอากร เรื่องงานสำนักงาน เรื่องหลักการบัญชีทั่วไป อยู่ในระดับดี เรื่องการบัญชีอุตสาหกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวังกับสมรรถนะตามที่เป็นจริง ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ พบว่า ทุกด้านมีสมรรถนะตามที่คาดหวังกับสมรรถนะตามที่เป็นจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามที่คาดหวังสูงกว่าสมรรถนะตามที่เป็นจริงในทุกๆ ด้าน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานบัญชี ที่มีต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีตามที่คาดหวัง ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี มีความต้องการสมรรถนะการปฏิบัติงาน ในเรื่อง

บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ทักษะ และจรรยาบรรณในระดับดีมาก โดยเฉพาะเรื่องจรรยาบรรณมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังสูงสุด สำหรับสมรรถนะที่คาดหวังด้านความรู้ทางวิชาการ มีความคาดหวังต่อสมรรถนะเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานด้านการบัญชีในระดับดีมาก นอกจากนี้ ด้านทักษะในการปฏิบัติงานมีความคาดหวังสมรรถนะเกี่ยวกับความแม่นยำในการคำนวณในการบัญชีอุตสาหกรรม การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบันทึกรายการทางบัญชี และการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชี ในระดับดี ซึ่งทักษะเหล่านี้จะส่งผลต่อการจัดทำข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องและรวดเร็ว ข้อค้นพบเหล่านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ (2552) และพติกา สัตตบงกช (2554) ที่พบเช่นเดียวกันว่า หน่วยงานหรือองค์กรเห็นว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องมีเป็นอันดับต้นๆ คือ จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ ทักษะในการทำงาน ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านบัญชี

สมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริงของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี แสดงให้เห็นว่าพนักงานบัญชีมีสมรรถนะด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และงานในอาชีพ และการมีจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พติกา สัตตบงกช (2554) ที่รายงานผลการศึกษาว่าสมรรถนะการทำงานเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะสูงสุดอยู่ใน 5 อันดับแรก

สำหรับสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริงด้านวิชาการ ผลการศึกษพบว่า ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานด้านการบัญชี การหักภาษี ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสมรรถนะตามที่เป็นจริงสูงสุดโดยอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันที่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในการจัดทำบัญชีมากขึ้น รวมถึงการปฏิบัติทางบัญชีที่มีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้หักภาษี ณ ที่จ่ายและการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อนำส่งกรมสรรพากรตามประมวลรัษฎากร มาตรา 50 และมาตรา 3 เตรส ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำที่พนักงานบัญชีต้องปฏิบัติ จึงมีความเป็นไปได้ที่พนักงานบัญชีโดยส่วนใหญ่จะมีสมรรถนะในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับดี

นอกจากนี้ สมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริงที่สูงที่สุด และอยู่ในระดับดี คือ ความแม่นยำในการคำนวณในการบัญชีอุตสาหกรรม การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชี และระบบบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่พนักงานบัญชีทุกคนควรปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

สำหรับการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่เป็นจริงกับสมรรถนะที่เป็นจริง แสดงให้เห็นว่าหัวหน้างานบัญชีมีความคาดหวังสมรรถนะในการปฏิบัติงานสูงกว่าสมรรถนะของพนักงานที่มีอยู่จริงในทุก ๆ ด้าน กล่าวได้ว่า ทักษะของหัวหน้างานบัญชีมีความคาดหวังว่าพนักงานบัญชีควรมีการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นกว่าสมรรถนะตามที่เป็นจริง ในด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านกิจนิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่ออกประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 โดยกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบสามปี ในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และในทุกปีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2547) รวมทั้ง สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2555 ถึงปัจจุบัน ซึ่ง

ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางบัญชีที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานบัญชีควรพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี ในครั้งนี้ นำมาพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนี้

ด้านความรู้ทางวิชาการ และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

1. ผลการศึกษาสมรรถนะที่เป็นจริงด้านความรู้เกี่ยวกับการบัญชีอุตสาหกรรมพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่ำกว่าสมรรถนะที่คาดหวังที่อยู่ในระดับดี ดังนั้น การเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติให้นักศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการจัดทำงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน และการเขียนหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการอุตสาหกรรม

2. สมรรถนะการปฏิบัติงานที่เป็นจริงในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่พบว่ามีความเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านของความรู้เรื่องงานสำนักงาน จึงควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยอาจสอดแทรกการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในทุกๆ รายวิชาทางการบัญชี เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น

3. จากผลการศึกษาที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับงานด้านการบัญชีมีสมรรถนะที่คาดหวังในระดับดีมาก ซึ่งสูงกว่าสมรรถนะที่เป็นจริงที่อยู่ในระดับดีเท่านั้น จึงควรเพิ่มการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันธุรกิจมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่หลากหลายมากขึ้น

ด้านกณิสัยที่ดีในการประกอบวิชาชีพ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะที่คาดหวังในเรื่องบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติโดยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสมรรถนะที่เป็นจริง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ปรับปรุงการเรียนการสอน ดังนี้

1. ควรเพิ่มการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี ในเรื่องของความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง และความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ความตรงต่อเวลา การเคารพกฎระเบียบ และความมีระเบียบรอบคอบ โดยสอดแทรกสิ่งเหล่านี้ไว้ในการเรียนการสอนทุกๆ รายวิชา

2. ควรจัดให้มีรายวิชาที่สอนโดยตรงในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ในสถานที่ทำงาน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาที่จะไปปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี มีความสามารถในการปรับตัว มีอัธยาศัยที่ดี มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดี

3. ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดี เช่น ความรัก ความภูมิใจและศรัทธาในอาชีพ การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม คิดค้นเทคนิคใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงงาน การรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงให้แก่หน่วยงานของตน และการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยสอดแทรกการสอนสิ่งเหล่านี้ในทุกๆ รายวิชา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในโรงงานอุตสาหกรรม งานวิจัยในอนาคตควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยอาจศึกษาจากธุรกิจในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ได้กว้าง

2. ควรศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี เช่น อายุ เพศ หลักสูตรการศึกษา (ปริญญาตรี 4 ปี หรือ ปริญญาตรีเทียบโอน) และสถาบันการศึกษา (สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน) เพื่อให้สถานประกอบการสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการพิจารณาจ้างงานและสถานศึกษาใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชีฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ และได้รับความกรุณาจาก ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ได้กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนวทางในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่การจัดทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งหัวหน้างานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลที่น่ามาจัดทำงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ได้ให้โอกาสในการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้การจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมทะเบียนการค้า. (2543). **พระราชบัญญัติการค้า พ.ศ. 2543**. ม.ป.ท.: โรงพิมพ์สวัสดิการกรมทะเบียนการค้า.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2547). **ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547**. สืบค้นจาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=1093
- กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ. (2552). **การพัฒนามาตรฐานอาชีพนักบัญชีที่ตอบสนองต่อภาคธุรกิจอุตสาหกรรม**. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th>
- จรศักดิ์ ศิริชัย และคณะ. (2554). **การพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. สืบค้นจาก <http://www.competency.rmutp.ac.th>
- พติกา สัตตบงกช. (2554). **สมรรถนะการทำงานของสำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. สืบค้นจาก <http://www.google.co.th>
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิลปพร ศรีจันทร์เพชร. (2557). **แนวโน้มวิชาชีพบัญชีไทยต่อกลุ่มประเทศอาเซียน (AEC) และก้าวทันกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ**. เอกสารอัดสำเนา โครงการอบรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2554). **แม่บทการศึกษาระหว่างประเทศ**. สืบค้นจาก <http://www.fab.or.th>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553) **COMPETENCE**. สืบค้นจาก http://www.ocsc.go.th/ocsc/th/index.php?option=com_content&view=article&id=258&Itemid=252